

GUIA DIDÀCTICA
CONEIX
EL TRAMVIA
(interactiu)

Material per a docents

Educació Primària
6 a 12 anys

1. DESCRIPCIÓ

A través d'un joc, es treballen diversos aspectes sobre com són els tramvies i com ens hi hem de comportar. L'activitat s'estructura en dues parts. La primera consisteix a resoldre tres pantalles amb diferents preguntes que posen a prova els nostres coneixements sobre el tramvia. Un cop superades, podem passar a la segona part: el joc principal, on es presenta un tramvia i uns personatges. Haurem d'escollir quins seran viatgers i posar-los dins el tramvia. A continuació, cada personatge realitza una acció i haurem de valorar si el seu comportament és correcte o incorrecte.

2. DESTINATARIS

Nens i nenes de 7 a 13 anys.

3. OBJECTIUS

3.1. Objectiu general

Fomentar el coneixement i l'ús del transport públic en general i promoure conductes cíviques en el seu ús.

3.2. Objectius específics

- Conèixer diferents aspectes rellevants i característics del tramvia, com ara la mobilitat sostenible i la seguretat a l'hora de viatjar.
- Prendre consciència sobre els costos reals de funcionament del tramvia i saber d'on provenen aquests diners.
- Sensibilitzar als nens i nenes sobre la importància de validar el títol.
- Reconèixer la importància de tenir cura dels mitjans de transport, així com assumir i fomentar actituds i comportaments cívics en el seu ús.
- Valorar les actituds de respecte pel material mòbil i les instal·lacions del tramvia.
- Identificar i rebutjar els comportaments incívics, vandàlics i defraudadors.
- Prendre consciència del que significa "transport públic" com a bé comú que ha de ser compartit amb altres persones usuàries sota criteris de civisme.
- Crear el sentiment que el transport públic és de tots, i, per tant, també nostre, i potenciar les actituds de respecte.

4. CONTINGUTS

a. Els mitjans de transport

- Coneixement del tramvia com a mitjà de transport públic que es pot utilitzar a la ciutat i els voltants.
- Identificar elements característics del tramvia.
- Entendre què significa el concepte “transport públic”.

b. Seguretat en el desplaçament

- La mobilitat. Presa de consciència de la importància de la seguretat a l'hora de desplaçar-se en tramvia.
- Coneixement de les principals normes de convivència i seguretat al tramvia.

c. Civisme

- Valoració de la importància de fer un ús correcte dels mitjans de transport i de validar el bitllet.
- Identificació dels comportaments incívics, vandàlics i defraudadors i potenciar el rebuig d'aquestes situacions.
- Identificació i valoració de les actituds cíviques i respectuoses.

d. Sostenibilitat

- Entendre què és la mobilitat sostenible i perquè el tramvia és un mitjà de transport sostenible.
- Valoració dels mitjans de transport que no perjudiquen al medi ambient.

5. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Comunicativa, lingüística i audiovisual.
- Tractament de la informació i competència digital.
- Coneixement i interacció amb el món físic.
- Social i ciutadana.

Segons el Decret 142/2007, de 26 de juny (DOGC núm. 4915).

6. METODOLOGIA

Es recomana treballar en grup o per classe amb la mestra o el mestre i es planteja mitjançant una metodologia activa i participativa que fa ús de les noves tecnologies (TIC) des d'un vessant pedagògic.

- **Dinàmica de l'activitat**

Per començar, cal resoldre les preguntes prèvies que apareixen a les tres primeres pantalles. Cada cop que se n'encerta una, el termòmetre del tramvia va pujant fins estar ple. Per accedir al següent joc cal omplir el termòmetre del tot. Si alguna resposta és errònia caldrà tornar a fer les preguntes. En el joc principal haurem d'escollir un grup de personatges per viatjar en el TRAM. Un cop dins, cada personatge té la seva animació i s'ha de decidir si representa un comportament correcte o incorrecte.

PANTALLA 1

CONTINGUTS A TREBALLAR:

A la pantalla, a través de la pregunta prèvia, es pretén que els/les alumnes entenguin el concepte de transport públic i què significa.

RESPOSTA CORRECTA:

- Perquè el pot fer servir tothom i el paguem entre tots.

PANTALLA 2

CONTINGUTS A TREBALLAR:

En aquesta pantalla, els objectius són: identificar els elements característics del tramvia, comprendre perquè el tramvia és un mitjà de transport sostenible i valorar dels mitjans de transport que no perjudiquen el medi ambient.

RESPOSTA CORRECTA:

El tramvia funciona amb energia elèctrica. L'electricitat passa per la catenària i el pantògraf del tramvia la recull per fer-lo funcionar. El tramvia és un mitjà de transport net perquè no contamina l'ambient, ja que no es produeixen fums nocius per a la salut.

PANTALLA 3

CONTINGUTS A TREBALLAR:

En aquesta pantalla es treballa la importància de fer un ús correcte dels mitjans de transport, de validar el bitllet i de conèixer algunes normes de convivència i seguretat al tramvia.

RESPOSTA CORRECTA:

Per poder viatjar en tramvia és obligatori → validar el títol encara que el nostre trajecte sigui curt o vinguem d'un altre transport.

Existeixen diferents tipus de títols de viatge → i en comprem uns o altres segons la quantitat de viatges que hem de fer i la nostra edat.

Si estem asseguts en un seient reservat tenim l'obligació → d'aixecar-nos quan arribi una persona gran, una senyora embarassada o algú altre que ho necessiti.

JOC PRINCIPAL

El joc principal consisteix a escollir un grup de personatges per fer un viatge en tramvia. Un cop els personatges siguin dins el tramvia, cadascun té una animació on fa una acció que s'haurà de valorar com a correcta o incorrecta seguint com a criteri les condicions generals d'utilització del TRAM.

Per facilitar l'explicació del funcionament del joc, es distingeixen tres parts:

ESCOLLIR ELS PERSONATGES

S'ha d'escollir un grup de cinc personatges més un conductor. Quan cliquem a sobre un personatge, passa a viatjar a dins del tramvia. Si els personatges que s'escullen són incompatibles entre ells queden desactivats quan els cliquem i no els podem agafar per viatjar. A continuació es presenta la taula de compatibilitat entre els personatges:

No.	Personatge	Combinatòria
1	Família (mare+nen+nena+cotxet)	Incompatible 2 i 3
2	Senyora + carro de la compra	Incompatible 1 i 3
3	Inspectors	Incompatible 1 i 2
4	Estudiants	Incompatible 5 i 6
5	Senyor de 40 anys	Incompatible 4 i 6
6	Noia+ gos a la bosseta	Incompatible 4 i 5
7	2 nois	Incompatible 8 i 9
8	Noia jove	Incompatible 7 i 9
9	2 nens amb pilota	Incompatible 7 i 8
10	2 àvies	Incompatible 11 i 12
11	Jove amb crosses	Incompatible 10 i 12
12	Dona embarassada	Incompatible 11 i 10
13	Cec	Compatible amb tots
14	Executiu	Compatible amb tots
15	Mare+fill petit a peu	Compatible amb tots
16	Conductor	Incompatible 17
17	Conductora	Incompatible 16

VALORAR EL COMPORTAMENT

Un cop triat el grup de personatges, aquests passen a viatjar dins el tramvia. A cada personatge li correspon una petita animació en la qual fa una determinada acció. Quan posem el punter sobre un personatge, apareix una afirmació sobre el seu comportament. Hem de decidir si l'afirmació és correcta o incorrecta.

CONTINGUTS A TREBALLAR:

Coneixement de les principals normes de convivència i seguretat al tramvia, per tenir consciència de la importància de la seguretat a l'hora de desplaçar-se. També es treballa la identificació dels comportaments incívics, vandàlics i defraudadors per potenciar la valoració de les actituds cíviques i respectuoses.

Afirmacions a valorar:

No.	Personatge	Acció	Afirmacions	Valoració
1	Família (pare i mare, nen i nena i cotxet bebè)	Es posen tots a l'espai reservat per a cotxets, però els nens pugen drets sobre el seient i cauen.	Els nens i nenes poden pujar sobre el seient del tramvia perquè no molesten ningú.	Incorrecte
2	Senyora amb el carro d'anar a plaça	Va amb el carro ple i i es posa dreta al mig, ocupant molt d'espai.	Quan anem molt carregats podem ocupar tot l'espai que vulguem.	Incorrecte
3	2 inspectors/es	Entren i es posen al mig, drets. Miren tothom.	Els inspectors i inspectores són les persones que vigilen i ens ajuden.	Correcte
4	Estudiant	Entra al tramvia llegint un llibre i seu ràpidament al seient normal.	Al tramvia podem seure i llegir tranquil·lament.	Correcte

5	Senyor de 40 anys	No valida el bitllet i dissimula tota l'estona.	Sempre hem de validar el bitllet, encara que vinguem d'un altre transport públic.	Correcte
6	Noia amb gos dins d'una bossa	Seu correctament en un seient normal i amb la bossa a la falda.	Al tramvia es poden portar tot tipus d'animals.	Incorrecte
7	2 nois	Pugen al tramvia i pinten els seients del davant i dibuixen als vidres de la finestra.	Quan es dibuixen o es pinten els seients del tramvia no passa res perquè hi ha diners per arreglar-ho.	Incorrecte
8	Noia jove	Entra al tramvia i seu en un seient. Posa els peus damunt del seient del davant. A més es posa a menjar l'entrepà.	Dins del tramvia, pots posar els peus al seient del davant quan no hi ha ningú.	Incorrecte
9	2 nens amb pilota	Es posen als seients a jugar a pilota.	Al tramvia no es pot jugar a pilota.	Correcte
10	2 àvies	Estan cansades i volen seure. S'asseuen als seients reservats.	Les persones grans només poden seure quan hi ha seients lliures.	Incorrecte
11	Jove amb croses	Entra i ocupa un seient reservat i deixa les croses al costat.	Si anem amb croses podem seure en el seients reservats.	Correcte

12	Dona embarassada	Uff!!!! Quina panxa!!! Entra al tramvia per seure en un dels seients reservats.	Les dones embarassades no poden seure en els seients reservats perquè són joves.	Incorrecte
13	Cec	Seu en un seient normal.	Els cecs només poden seure en els seients reservats.	Incorrecte
14	Executiu	Valida i seu en un seient normal.	Quan entrem al tramvia sempre hem de validar el bitllet.	Correcte
15	Mare+fill petit a peu	Seu i es posa el fill a la falda	Les mares i els seus fills han de viatjar al tramvia asseguts o agafats de la barra.	Correcte
16	Conductor	Condueix el tramvia	El conductor és la persona que condueix i vigila el tramvia.	Correcte
17	Conductora	Condueix el tramvia	La conductora del tramvia no ha de fer cas a la resta del trànsit (cotxes, motos, etc.).	Incorrecte

RESULTATS OBTINGUTS

Un cop valorades totes les accions dels personatges escollits, s'obté un resultat segons el nivell d'encerts:

- Tot encertat: Molt bé! Ets tot un expert o experta en civisme i seguretat! Ets conscient que el tramvia l'utilitzem i el paguem entre tots. I que, per tant, és important validar el bitllet i respectar el tramvia!
- Alguns encerts: Has de millorar. Ets conscient que el tramvia és un transport públic que paguem entre tots i totes? Saps realment què vol dir civisme i seguretat?
Mira les condicions generals d'utilització, segur que et queda tot més clar!
- Cap encert: Fixa-t'hi millor. Per a tu el civisme i la seguretat tenen importància? Has mirat bé les condicions generals d'utilització? Segur que no! Torna a mirar els recursos i el material complementari per aprendre més sobre el civisme i la seguretat a l'hora de viatjar.

7. TEMPORALITZACIÓ

La durada de l'activitat es d'una hora, aproximadament.

8. AVALUACIÓ

Per saber la vostra opinió sobre l'activitat "Coneix el tramvia" i el seu correcte funcionament us agraïrem que ompliu l'apartat d'avaluació.

9. MATERIAL COMPLEMENTARI

Al web teniu a la vostra disposició més material per complementar l'activitat:

- Activitats complementàries.
- Condicions generals d'utilització.
- Seguretat per als viatgers.